

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 60

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 20 kwartalnie. — Opłata za insercję obwieszczeń po g. 10 od wiersza mającego liter. 50.

w Warszawie dnia 3 Marca 1831 roku we Czwartek.

Rzeczy krajowe.

Rozkazy Dienne

w Kwaterze głównej w Warszawie d. 6 lutego 1831 r.
(Dokończenie.)

Przechodzą na poruczników: W pułku strzelców konnych byłej gwardji, podporucznicy: Gierhard Ewald, Grabowski Józef, Szamowski Kazimierz Ciechanowski Felix Zielechowiec Karol, Szemiot Augustyn, Bobrownicki Józef, Tys Edward, i Kurnatowski Apolinary.

Postępują na poruczników: W pułku 1 strzelców konnych, podporucznicy: Morawski Maciej gwałtygier dywizji strzelców konnych, Drewnowski Tomasz, Chmielewski Franciszek, Turski Szymon kwatermistrz, Kassarabowicz Grzegorz, Rostowski Józef, Chreptowiec Józef, Korczakowski Kajetan, adjutant pułku, Pieczkowski Jakób, Gołaszewski Jan, Walderowicz Stanisław, zostawując każdego przy właściwych obowiązkach, Mierzyński Rafał, Grembecki Tomasz i Peretyatkiewicz Erazm, wszyscy trzej z pułku 3 strzelców konnych, oraz Zabietko Józef z pułku 1 ułanów. W pułku 3 strzelców konnych, podporucznicy: Zawadzki Onofry, Potkański Leon, Kawka Franciszek adjutant pułku, Trzeciecki Wojciech, Paszkiewicz Kazimierz, Mükenbeck Henryk, Henkel Tadeusz, Mitodrowski Urban, Sarnowski Anastazy, Giedroyc Jan, Borowy Jan, Dobrzański Lud. kwatermistrz, zostawując każdego przy właściwych obowiązkach. W pułku 2 strzelców konnych, podporucznicy: Smoleński Józef, Wojtkiewicz Piotr, Rudnicki Tadeusz, Byszewski Antoni, kwatermistrz, Szczurowski Michał, Zieliński Wincenty, Otocki Damazy, Czarnocki Roman, Kamocki Jan, Bromirski Tomasz, Mangelt Seweryn i Krzyżanowski Wojciech, ostatni z pułku 1 ułanów, zostawując zarazem czwartego przy dotychczasowych obowiązkach. W pułku 4 strzelców konnych, podporucznicy: Wasilewski Wincenty, Michałowski Wincenty, kassjer; Folkierski Szymon, Rojewski Jan, Olszewski Antoni, adjutant jenerała dywizji Klickego; Wasilewski Jan, Łapczyński Antoni, Szełemborski Józef, Lipiński Karol, Paszewski Jan, Szykowski Adolf, z pułku 3 ułanów: Piotrowski Antoni i Bussów Felix, obadwa z pułku 4 ułanów, zostawując każdego przy właściwych obowiązkach. W pułku 1 ułanów, podporucznicy: Krajewski Henryk, Kosiarski Adam, Lantau Michał, Roszkiewicz Cypryan, adjutant pułku; Wołk Antoni, Michałowski Seweryn, Przytuński Stanisław, Piotrowski Ludwik,

Ochicki August, Kamiński Seweryn, Borkowski Jan, Strzemieczny Stanisław, z zostawieniem adjutanta pułkowego przy swych obowiązkach. W pułku 3 ułanów, podporucznicy: Wasilewski Józef, Długoszewski Wincenty, Kępiński Józef, Zajączkowski Antoni, Brzoska Tomasz, Zawadzki Kazimierz, Jabłoszewski Norbert, Zawadzki Wincenty, Krzycki Heliodor, Gorecki Walenty i Wernicki Wincenty. W pułku 2 ułanów, podporucznicy: Antuszewicz Marcin, odkomenderowany do organizatora województwa płockiego; Rawene Ferdynand, Dunajewski Felix, Wysocki Stanisław, kwatermistrz; Kejzer Piotr, Sierkowski Franciszek Sierkowski August, adjutant pułku; Domański Jan, Wolski Fran., Otkiewicz-Romuald, Jankowski Apolinary, Mierzejewski Erazm, zostawując każdego przy właściwych obowiązkach. W pułku 4 ułanów, podporucznicy: Mazurkiewicz Ludwik, kwatermistrz; Prątnicki Floryan, Rudnicki Marcelli, Liber Józef, Ocakowski Józef, Borycki Jan, Markowski Jan, Markowski Władysław, Kopyczyński Franciszek, Głębocki Tadeusz i Kruszewski Wincenty, zostawując pierwszego przy swych obowiązkach. W dywizjonie karabinierów: podporucznicy: Kobyliński Franciszek, Stupniński Józef, adjutant dywizjonu; Ładowski Józef, Rakowski Adam, Turkiewicz Benedykt, Półkowski Paweł, Ujazdowski Wincenty i Gliński Ignacy, drugiego zostawując przy dotychczasowych obowiązkach.

Umieszczony zostaje. W wojsku (à la suite) kapitan Chylewski Michał, z dywizjonu karabinierów, w stopniu majora.

Przeniesiony zostaje. Do korpusu weteranów i inwalidów: kapitan z dywizjonu karabinierów, Rożanski Antoni, w stopniu majora. — Naczelną wódz siły zbrojnej narodowej, M. Radziwiłł. Za zgodność z oryginałem, jenerał służby, jenerał brygady, Morawski.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 6 lutego 1831 r.

Przechodzą na stopień majorów. W sztabie kwatermistrzostwa jenerałnego: kapitanowie: Skrobecki Tomasz, Szymanowski Felix, Zdanowski Władysław, Arnold Jerzy, Klemensowski Marcin, Lex Józef, Grabowski Karol.

Przechodzą na stopień kapitanów. Rosengard Józef, Ziencki Antoni, Polakiewicz Tomasz, Hiż Józef, Markowski Maciej, Turzański Józef, Potkański Adolf, Małgorzewicz Jakób, Butrym Nikodem, Kijeński Ignacy, Zandrowicz Franciszek, Tolkemit Daniel, Zabłocki Teofil, Mysłakowski Ignacy, Nieznański Ferdynand, Twardowski Kazi-

mierz, Jelowicki Edward, Chyliński Antoni, Wolski Cyprjan.

Przechodzą na stopień poruczników. Rzetkowski Mikołaj, Horain Wincenty, Hoffman Ludwik, Radkiewicz Stanisław, Kaczanowski Grzegorz, Kowalski Józef, Komierowski Florjan, Pogonowski Piotr, Wodnicki Adam, Wołowicz Jerzy, Lipiński Ignacy, Le Brun Piotr, Rutkowski Antoni, Boniecki Ludwik, Żebrawski Teofil.

Postępują na podporuczników. Konduktorowie: Kulczewski Antoni, Baranowski Leon, Drac Alexander, Zaremba Polikarp, Wodnicki Stanisław. — Naczelnym wódz siły zbrojnej narodowej, (podpisano) M. Radziwiłł. — Za zgodność z oryginałem, generał służby, generał brygady, Morawski.

W kwaterze głównej w Grochowie dnia 19 lutego 1831.

Umieszczony zostaje: W wojsku, uwolniony ze służby pułkownik Henryk Kamiński, z przeznaczeniem na dyrektora jeneralnego w kommissji rządowej wojny, stosownie do postanowienia rządu narodowego z dnia 8 lutego r. b.

Przeniesieni zostają: Podpułkownik Zdanowski Antoni, z pułku 4 strzelców konnych i wachmistrz Małeckij Jan, w stopniu podporucznika z tegoż pułku, obadwa do korpusu weteranów i inwalidów. Porucznicy: Frezer Nepomucen i Koszutski Leopold, z pułku 5 do 1 strzelców pieszych, oraz Tomaszewski Antoni i Noskowski Jan, z pułku 1 do 5 pułku strzelców pieszych.

Wraca do służby i umieszczony zostaje. W dyrekcji materjału artylerji: uwolniony ze służby z pensją emerytalną kapitan 2ej klasy Marzantowicz Rudolf. — Naczelnym wódz siły zbrojnej narodowej, M. Radziwiłł. Za zgodność z oryginałem generał służby, generał brygady, Morawski.

Rząd Narodowy.

Chcąc sobie zapewnić sposób ciągłego i koniecznego w obecnych okolicznościach znoszenia się z naczelnym wodzem siły zbrojnej narodowej, obok tego zaś jak najskuteczniej zabezpieczyć regularność i porządek w dystrybucji żywności dla wojska krajowego, postanowił i stanowi co następuje:

Art. 1. Senator kasztelan Bniński, mianowany jest niniejszém, kommissarzem rządowym w głównej kwaterze wodza naczelnego.

Art. 2. Do kommissarza tego należyć będzie: a) Znoszenie się z naczelnym wodzem we wszystkich przedmiotach, w jakich od rządu polecenie odbierze; w takich postępować będzie według instrukcji, jaką mu rząd udzieli. b) Staranie się aby rząd o wypadkach wojennych regularnie był uwiadamiany, za pośrednictwem buletynów przez oficerów i inne wezwane do tego osoby, redagowanych.

Art. 3. Do niego także należeć będzie: a) Wskazywanie, za zniesieniem się z naczelnym wodzem, miejsc, w których magazyny żywności, w jaką ilość i jakich produktów, winny być zaopatrzone, tudzież miejsc na składy i lazarety wojskowe w czasie pochodu armji. b) Dzorowanie za pomocą kommissarzy wojennych podwładnych mu urzędników, aby dostarczana wojsku żywność była dostateczną, w dobrym gatunku i regularnie, w czasie właściwym toż wojsko dochodziła, tudzież nad przepis nie była przez wojskowych wymagana lub pobierana. c) Troskliwego do-

pilnowania, iżby assygnowana do magazynów ilość żywności i furazów ściśle zawsze do potrzeby wojska i przepisów była zastosowana. d) Zwierzchniego dozoru nad lazaretami jakieby przy armji Polskiej urządzonemi zostały, tudzież wydawania względem tychże wszelkich uznanych za potrzebne rozporządzeń. e) Wskazywania kommissji potrzeb wojska najdogodniejszego sposobu dowozu żywności i furazów z magazynów do armji. f) W razie przejścia wojska Polskiego za granice kraju, trudnieniem się tém wszystkiém, co tylko potrzeb żywności, furazu i umundurowania wojska dotyczyć może, tudzież wydawania w tej mierze zgodnych ze zdaniem naczelnego wodza, rozporządzeń. g) Żądania, ażeby mu codziennie nawet (jeżeli tego uzna potrzebę), podawana była sytuacja pułków, sztabów i wszelkich oddziałów wojska, mianowicie czynnej armji, z wykazem przedmiotów, na którychby im zbywało. h) Rekwirowanie podobnychże wykazów, co do chorych i rannych po lazaretach. i) W przypadku niesubordynacji lub przeniewierstwa w służbie intendentury jeneralnej, aresztowania i oddawania pod sąd winnych, a nieprawnych oddalania i na miejsca wakujące, innych do nominacji rządu przedstawiania. k) Nakoniec co do innych wojskowych, poleceniom kommissarza rządowego uchybiających, przedstawiania tychże naczelnemu wodzowi do ukarania.

Art. 4. Kommissarz rządowy zostaje pod bezpośredniemi rozkazami rządu narodowego i on tylko sam wszelkie rozkazy w przedmiotach wydziału intendentury jeneralnej dotyczących, wydawać ma prawo. Wkraczający w jego atrybucje, bez wyraźnej woli rządu, pociągnięci będą do surowej odpowiedzialności.

Art. 5. Kommissarz rządowy urządzi służbę swojego wydziału, oraz kancelarję, i takowe łącznie z etatem do nominacji i potwierdzenia rządowi narodowemu przedstawi.

Art. 6. Cała ta służba i kancelarja, zależą wyłącznie od rozkazów samego tylko kommissarza i do żadnej innej czynności przez nikogo odrywane być nie mogą.

Art. 7. Kommissarz rządowy nosić będzie mundur jeneralski z domieszczeniem na szlifach (w miejsce innych znaków) herbu królestwa Polskiego, a za oznakę dostojenstwa kommissarza rządowego, służyć będzie szarfa z materji wełnianej koloru narodowej kokardy, z prawego ramienia opuszczona, frędzlą srebrną buljonową ozdobiona.

Art. 8. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone, kommissjom spraw wewnętrznych i policji tudzież wojny, niemniej kommissji potrzeb wojska i władzom wojskowym w czém do kogo należy, poleca. — w Warszawie d. 28 lutego 1831. (Tu podpisy.)

— *Ogłoszenie spadku.* Po Macieju Walewskim w dniu 25 września 1825 roku zmarłym, otworzonem jest postępowanie spadkowe, o którym donosząc podpisany rejent zawiadomia, iż do przeniesienia na rzecz jego sukcesorów własności summy 15,450 złp. na dobrach Woli Wydrzyny w powiecie Radomskim, obwodzie Piotrkowskim województwie Kaliskiem położonych, w dziale IV pod Nr. 7 na dobrach Chabielice z przyległościami w tymże samym powiecie leżących, w dziale IV pod Nr. 4, i na dobrach Stróża z przyległościami także w powiecie Radomskim sytuowanych w dziale IV pod Nr. 18, dla spadkodawcy hy-

potecznie zabezpieczonej. Termin roczny na dzień 3go czerwca 1831 roku w kancelarji Ziemiańskiej województwa łutejszego wyznaczony został. — Kalisz dnia 2 czerwca 1830 roku. Rejent kancelarji Ziemiańskiej województwa Kaliskiego. Franciszek Nowosielski.

Wiadomości urzędowe od wojska.

Szczegółowy raport podpułkownika Wolskiego z pułku 2 strzelc. pieszych. W d. 18 lutego z rozkazu jener. Szembeka wysłany zostałem z bataljonem 3im pułku 2 str. piesz. dowództwa mego, na rekonesans do wsi Cyganki, położonej na trakcie z Mińska do Okuniewa. Za przybyciem na miejsce znalazłem kilkadziesiąt kozaków; wysłane tyraljery pomiędzy płoty, odstrzelowały tychże, ja z kolumną zatrzymałem się pod wsią; w moment ujrzałem rozwijającego nieprzyjaciela, 8 szwadronów jazdy, artylerję konną i 3 kolumny piechoty. Uważając przewyższającą się cofnąłem bataljon w kolumnie na trakt do Okuniewa. Parlamenter wysłany przez jenerała Sakena do mnie oświadczył żądanie tegoż jenerała abym się poddał i oszczędził krwi bratniej, mówiąc że noga nie ujdzie, gdyż w koło jestem przez 12 tysięcy otoczony i odcięty od armji. Odpowiedziałem temuż, że to odemnie nie zależy, jest ty się wojowników którzy w tej mierze dadzą swą opinię, lecz zapewnić go mogę że jego usiłowania są nadaremne. Później żądał bym wywołał officerów, oświadczyłem mu że i to na próżno, walczyć tylko będziemy, że odtąd osoba jego niebezpieczeństwem zagrożona. Oddalił się. W kilka sekund nieprzyjaciel z pozycji swojej uderzył z kawalerją, odparty strzałami ze stratą swoich, odstąpił swe działa i w przeciagu 3 werst, cofającą się kolumnę razit ogniem karaczym i granatami. Wśród cofania opadnięty z boku lewego zostałem przez jedną kolumnę strzelców piesz.; żołnierze nasi dali mężny odpór i nieprzyjaciel pierzchnął, a zaledwie 500 kroków uszedł, gdy powtórnie z wykrzykiem bura! ujrzałem się otoczony przez liczną piechotę nieprzyjacielską, natenczas z bagnietem w rękę z officerami na czele, po 4 kroć wróżne strony przeryniając się na przebój, po 2 godz. zebrałem bataljon w Okuniewie. Strata nieprzyjaciela musiała być znaczna; ze strony naszej poległ kapitan Skrajnowski i podporucznik Bębnowski. Podofficerów i żołnierzy ranionych lub zabitych 189.

— Major Grothus, dowódca strzelców celnych w twa Sandomierskiego, w raporcie swoim do ministra wojny z wyprawą jaką w d. 27 z. m. oddział tychże strzelców pod dowództwem podporucznika Łukomskiego na Saską kępę uczynił, donosi, że officer ten ubił kilkunastu kozaków przymusiwszy ich do ustąpienia, a lubo nie stracił żadnego z swoich podkomendnych, sam jednakże uniesiony zbyt ciężkim zapatem, uganiając się za uciekającym nieprzyjacielem, poległ, zostawiając współtowarzyszem broni żal dotkliwy.

— Ponieważ po przejściu wojska na lewy brzeg Wisły, wielu officerów, podofficerów i żołnierzy przebywa w Warszawie, a sztab placu nie ma wiadomości, za czym upoważnieniem w stolicy się znajdują, polecam wszystkim wojskowym, wszelkiego stopnia aby w przeciagu 24 godzin zameldowali się w placu, celem złożenia dowodów pobytu ich w Warszawie upoważniających, w przeciwnym razie uchybiający przeciw niniejszemu rozkazowi do korpusu swe-

go transportowany zostaje, a nieprzyjemność którą zład dozna, sam sobie przypisze. — W Warszawie d. 3 marca 1831 r. gubernator m. s. Warszawy jenerał piechoty hr. Kraskiewicz.

— Jenerał gubernator miasta stołecznego Warszawy odwołując się do rozkazu dziennego z dnia 24 p. m. do mieszkańców stolicy wydanego, uwiadamia wszystkich, jakiegokolwiek stopnia i wyznania, kupujących efekta żołnierskie jakiegokolwiek rodzaju, że nietylko odebrane będą, ale nadto, kupujący karze pieniężnej podpadną, która w miarę wartości efektu oznaczoną zostanie.

— Jenerał dywizji Wojeżyński i jenerał brygady Niesiołowski na własne żądanie uwolnieni zostają od pełnienia obowiązków pierwszego gubernatora, drugi vice-gubernatora miasta stołecznego Warszawy.

— Rząd narodowy oceniając znakomite zasługi wojskowe i męstwo j. w. jen. hr. Kraskiewicza, mianował go postanowieniem z d. 2 b. m. jenerałem piechoty. — Postanowieniem tejże daty, mianowani zostali, jen. hr. Kraskiewicz gubernatorem, a Ludw. Kamiński pułkownik, wicegubernatorem miasta Warszawy.

— Zwłoki walecznego jenerała Żymirskiego, złożone zostały w grobie Kapucyńskim.

— Jedno z pism łutejszych ma wkrótce ogłosić ciekawą i odległych wniosków pełną recenzją Waleńroda Mickiewicza przez Nowosiłcowa. Będzie to dzieło godne światłego recenzenta, jako wystawia gicłki w krzyżu tłómacz historii literatury Rossyjskiej Grecza.

Wiadomości Zagraniczne.

ANGLJA. — Z Londynu d. 17 lutego. — Odebrano tu gazety z Jamajki, w których jest wiadomość o śmierci Symona Boliwara, nastąpniej dnia 17 grudnia r. z. w mieszkaniu jego wiejskiem S. Pedro niedaleko Santa Martha. Jego ostatnie słowa, były: «Jedność! Jedność! bo inaczej potwór niezgody nas zniszczy.» Boliwar urodził się d. 25 lipca 1785 r. Nie zostawił prawie żadnego majątku. O'Connell wyjechał z Irlandji, udając się do Londynu dla zajęcia miejsca w parlamencie.

FRANCJA. — Z Paryża dnia 17 lutego. — Z powodu ostatnich zaburzeń następujące osoby uwięzione tu zostały: p. Felix de Conny, u którego znaleziono plan związku rojalistowskiego między południem a Wandą; pp. Vitrolles, Ferd. Berthier, Hinaut syn i ojciec, tudzież proboszcz kościoła St. Germain l'Auxerois. — Jenerał Pajol ogłosił rozkaz, aby wszyscy dawniejsi Gardes-du-corps oddalili się z Paryża, z powodu że niektórzy z nich znajdowali się na nabożeństwie żałobnem za xięcia Berry i w dniu tym czarną krepę na kapeluszach nosili. Takie same zaburzenia chciano o tymże czasie zrzucić w Bordu i w Tuluzie, ale się nigdzie nie powiodły. Już wczoraj rano założono rusztowania około łuku triumfalnego na placu Karuzelu. Robotnicy niszczą siekierami i oskaradami płaskorzeźby Trokadera i zwycięztw xięcia Angoulême. Jenerał Pajol przybył tam ze swoim sztabem i był przy tej czynności obecnym, gdy tymczasem pospólstwo nie może z tego powodu utać swojej radości i głośno takową wynurza. — Niechcąc przeciwko duchowieństwu, które lud Paryżki za sprawcę wszystkiego złego uważa, doszła do najwyższego stopnia: chciano zburzyć pałac letni

arcybiskupa, ale gwardja narodowa nie dopuściła tego; skończyło się na zniszczeniu sprzętów i mebli. Zewsząd pozuikały już krucyfiksy: w izbie deputowanych i w pałacu sprawiedliwości zostały jeszcze, ale je zastonięto. — Dnia wczorajszego odczytano przed szeregami gwardji narodowej następujące pismo ministra spraw wewnętrznych, do generała Lobau: «Mości generale! Wiąrogodne donie sienia, co godzina po sobie następujące, zwiastują mi, że pewna liczba inłodzięży ma zamiar zebrać dziś rano tłumy ludu na przedmieściach i w ogrodzie pałacu Luxemburskiego, w zamiarze ogłoszenia rzeczypospolitęj.» — W piwnicach pałacu arcybiskupa, znaleziono 50 białych chorągwi.

WŁOCHY. — *Od granicy Włoskiej, d. 17 lutego.* — Ostatnie doniesienia z Medjolanu są daty 11 lutego, z Piacenza 10 lutego; nie nowego nie zawierają. W obu rzeczonych miastach spokojuś naruszona nie była. W Ankonie miało przyjsć do krwi rozlewu. Wojsko Austrjackie wysłane pod rozkazami marszałka Bentheim, zatrzymało się. Generał Frimont, dowodzący w Lombardji, oczekuje na posiłki ze Styrii, nadejsć mające w liczbie 30,000 wojska. Załoga obsaczonęj cytadelli miasta Ferrary, (w kraju papieżkim), składa się z wojska Austrjackiego, ponieważ kongres Wiedeński dozwolił Austrii osadzić swém wojskiem cytadelę Ferrary. O niczém nie mówią teraz tak wiele jak o prawie interwencji lub nieinterwencji w obecnych zaburzeniach Włoskich, ależ trzeba przyznać, że przedmiot ten jest bez porównania więcj zawiłany, niżeli jakiegobąc z innych krajów Europy. Układy zawarte przez Austrię z wszystkimi niemal władcami krajów Włoskich, wkładają na nią obowiązek dania kontyngensu w niektórych przypadkach dla utrzymania ich zwierzchnictwa, a wypadki zaszły w Modenie, Bolonii i Ferrarze, są właśnie takiego rodzaju, że podobnęj pomocy po Austrii wymagają; jakkolwiekbać, to pewna, że 4 pułki Austrjackie, które były już w pochodzie, dostały rozkaz zatrzymania się. Nie wąpią jednakże, iż Austrija użyje wszelkich w jej mocy będących środków na usmierzanie zaburzeń i utrzymanie stałęj spokojuści. — Podług listów kupieckich, miały już pokazać się zaburzenia w Sabaudji, Piemencie, Abruzzach i Rzymie, ale są to wiadomości potwierdzenia potrzebujące. — W Bolonii i innych miastach papieżkich gdzie się powstanie rozszerzyło, sposób i porządek zwyczajnego życia w niczém się nie zmienił, a to z powodu, że dotąd nigdzie jeszcze nie wystąpiło wojsko przeciwko powstańcom. Lud pospolity nie miał dotąd żadnego udziału w rewolucji, która jest wyłączném dziełem wyższej klasy.

— *Dnia 18 lutego.* Wiadomości z Medjolanu są daty 16 b. m. W Mantui obchodzono d. 13 rocznicę urodzin cesarza; książę Modeny znajdował się po skończoném nabożeństwie na rewji, a dnia 13 wyjechał z rodziną swoją do Vicenza, ogłosiwszy przed odjazdem odezwę, że wszystko cokolwiek rząd rewolucyjny w Modenie, Regio i t. d. postanowi, za nieważne uważać będzie. — Ostatnie doniesienia z Florencji są z dnia 14 lutego; załoga tego miasta wyruszyła ku granicom wielkiego księstwa; urządzono gwardję obywatelską, na czele której postawiono wielkiego koniuszego Bałi Nicolo Martelli. Należą do niej wszyscy właściciele gruntów, urzędnicy, kupcy i artyści od 18 do 50 lat wieku. Na znak noszą opaskę na lewą ręce, koloru białego i czerwonego. — W Parmie miało już także wybuchnąć powstanie. — Rząd w Modenie składa się z adwokata Biaggio Nardi jako dyktatora i z konsulów Pietro Ma-

ranesi, Fernando Minghelli adwokata i Antonio Morano. W Bolonii rząd zaczął już być czynny. Dowództwo wojska powierzono trzem kommissarzom, którymi są: Krabiński, Barbieri i Gandolci. Zamiast bataljonów utworzono pułki, odmieniono herb i wydano wyrok uznający panowanie papieża nad prowincją Bologna, za ustałe. Obwieszczenia rządowe ogłaszane są w nowym dzienniku *Monitore Bolognese*. Zniżono cenę soli, a wojsku za utrzymanie publicznego porządku wyznaczono nagrodę. W teatrze jedna ze śpiewaczek śpiewała hymn Marsylski. Broń sprowadzają z Anglii, a tymczasem zajmują się czynnie urządzeniem wojska i gwardji narodowej. Kupiec Ciri Menotte w Modenie, w którego domu zbierali się spiskowicy, był naczelnikiem tajnej policji, do której niewiele należało osób. Powstanie miało wybuchnąć w nocy d. 6 lutego, ale przyspieszone zostało z powodu że rząd pozwał o tēm wiadomość. Menotti został ranny kulą karabinową podczas zdobycia szturmem domu jego, i uprowadzony do Mantui. Xiąże Modeny miał tylko 800 ludzi wszystkiego wojska. Spiskowicy mieli zamiar zamordować xięcia, którego zaufanie w wysokim stopniu Menotti posiadał.

— Podług listów pisanych z Bolonii pod dniem 12 bieżącego miesiąca rzeczone miasto wybiło się już całkowicie z pod władzy Papieżkiej. Urbino zrobiło także powstanie. W Ankonie przypiegli mieszkańcy trójkolorową kokardę, a załoga cofnęła się do cytadelli. W Modenie zapowiedział ustanowiony dyktator w wydanej odezwie, o swobodzenie Włoch całych. Z Medjolanu nadeszły listy z d. 8 lutego; spokojuś nie była tam naruszona; podobnież i w Parmie. W Nizza obawiano się zaburzeń; rząd Sardynskt uwiózł z tego miasta wszelką własność skarbową, a w miejsce dział metalowych, zaciągnęło na wały działa żelazne; uprowadzono także znaczne zapasy wojenne do Genui. Punktem środkowym powstania we Włoszech, zdaje się być Bolonia, gdzie na czele ustanowionego rządu tymczasowego, zostają profesorowie Vicini, Orioli i Popoli. — Bolonia, Imola, Faenza i Rimini, połączyły się w tak zwaną konfederację Włoską. Do nich przyłączyła się Sinigaglia. — W Medjolanie mówiono, że książę Modeny pojechał do Wiednia; cały kraj xięstwa Modeny jest już w powstaniu. W wiosce Arpi pod miastem Modeną, chłopci wymordowali stojący tam oddział dragonów z 200 ludzi złożony. Uwolniono z więzień wszystkich za polityczne przestępstwa trzymanych; lud uzbraja się z zapałem; wojsko cofnęło się do Novi. Przez ostrożność rozdano załodze w Medjolanie ostre ładunki. W Rzymie miano pierwszą o powstaniu wiadomość d. 7 b. m.; do dnia 8 panowała w tēm mieście zupełna spokojuść.

— *Z Rzymu, d. 10 lutego.* Uroczysta koronacja nowego papieża Grzegorza XVI, odbyła się dnia 6 b. m. zwyczajnym trybem.

— *Dnia 12 lutego.* Dziś w całym mieście panuje wielkie poruszenie. Wiadomość o powstaniu na prowincji, rozpożętém w Bolonii, nabawia niespokojuścią. Gwardja narodowa Rzym składająca się z 2000 ludzi została powiększona o 1400 ludzi. Karnawał został przerwany, zamknięto wszystkie teatry i zakazano wszelkie uroczystości. Wszystkim poddanym papieżkim, którzy z prowincji przybyli do Rzymu, kazano się legitymować w policji, a za obcymi powinni posłowie dać zaręczenie.